

Posljednji članak u ovom bloku je onaj Duše Krnel-Umek, iz Pokrajinskoga arhiva Koper, pod naslovom *Metodološka pitanja sređivanja i popisivanja arhivskoga gradiva* (154–159). U očekivanju izrade slovenskoga priručnika iz arhivistike te navodeći bogatu stranu i domaću literaturu kojom se koristila, autorica obrađuje najvažnije probleme s kojima se arhivski stručnjaci susreću pri sređivanju i popisuvanju arhivskoga gradiva. To su prije svega pitanja provenijencije, zatim formiranje fondova i serija te određivanje koji će arhivi biti nadležni za čuvanje pojedine građe. Što se tiče samog popisivanja gradiva te pomagala, naglašena je i primjena međunarodnih standarda za arhivsko popisivanje ISAD(G). Ovi su standardi prevedeni i kod nas, pa uskoro očekujemo njihovo objavljivanje.

U dijelu časopisa IZ ARHIVSKE TEORIJE I PRAKSE četiri su referata. Prvi pod naslovom *Slovenski prilog povodom svjetske stote obljetnice filma* napisala je Alja Ljubić iz Slovenskog filmskog arhiva pri Arhivu Republike Slovenije. Tekst prikazuje inventar Ivana Nemanića *Filmovi Metoda i Milke Badjura 1926–1969*. O stanju arhivske teorije i prakse u Sloveniji i u svijetu piše P.P. Klasinc u članku *Razmišljanja o osnovama suvremene arhivske teorije i prakse*. Miroslav Novak iz Pokrajinskog arhiva Maribor upoznaje nas s uključivanjem ovoga arhiva u sustav slovenske akademske računalne mreže u članku *Uključivanje Pokrajinskog arhiva Maribor u "Arnes"*. Časopis je zaključen još jednim tekstom P.P. Klasinca pod naslovom *Crtice iz povijesti tvornice blagajni u Mariboru od godine 1901. i dalje*. Na osnovi arhivskoga gradiva što se čuva u mariborskom Arhivu autor iznosi podatke o ovoj tvornici, što ju je 9. studenoga 1901. osnovao Franc Schell, prijavivši bravarski obrt. Poduzeće je ostalo u vlasništvu obitelji Schell sve do 1932, kada je prešlo u druge ruke.

Nikolina Krtalić

Glasnik arhiva i Društva arhivskih radnika Bosne i Hercegovine, XXXII/1992–93.

Unatoč ratu i svakodnevnim stradanjima, Sarajevo, grad-žrtva i dalje živi punim životom velegrada i kulturnog središta jedne suverene, no ratom uništene države. Državni arhiv, kao i Društvo arhivskih radnika Bosne i Hercegovine očito, što dokazuje i ovaj novi broj Glasnika, i dalje u potpunosti obavljaju svoje djelatnosti i dapače, bore se za probitačnost ne samo svoje struke i ustanove, nego i svoje domovine. Većina članaka u ovom broju odnosi se, dakako, na specifične uvjete arhivske djelatnosti u Republici Bosni i Hercegovini, kao i na stradanja i spašavanje arhivske građe u ratu.

Probleme na koje nailazi arhivska djelatnost i one koji su u svezi s još konstituiraćom državom, obrađuje Matko Kovačević, direktor Državnog arhiva i urednik časopisa u uvodnom članku.

Slobodan Kristić i Zlatan Kulenović u članku *Rad i stradanje arhiva Bosne i Hercegovine u ratnim uvjetima*, osvrću se na program rada Arhiva Republike Bosne i Hercegovine, koji je znatno izmijenjen i prilagođen ratnim uvjetima. Arhiv radi sa znatno smanjenim brojem djelatnika nego prije rata, a osnovna djelatnost je zaštita arhivske i registraturne građe izvan arhiva. Ujedno je nastavljen i rad na sukcesiji arhivske građe bivše SFRJ. U Arhivu je neposredno po proglašenju ratnog stanja formiran Ratni savjet. Arhiv je ujedno, sukladno novim uvjetima, promijenio i svoj pravni status – postao je samostalna upravna organizacija, a stručni tim djelatnika Arhiva i članova Vlade pripremio je prijedlog zakona o arhivskoj djelatnosti i pravilnik o unutarnjoj organizaciji.

O značajnoj djelatnosti na spašavanju arhivske te registraturne građe izvan arhiva, o relativno zadovoljavajućem uspjehu u tome, a treba se sjetiti da su ratom jednako ugroženi prosvjetni, kulturni, vjerski, kao i objekti političke uprave u kojima se nalazila vrijedna dokumentacija, kao i o njenom značenju i vrijednosti nakon rata, izvješćuju S. Hadžimehmedagić, A. Šehović, M. Divčić i E. Hadžimuratović.

Zanimljiv članak *Stradanje Orijentalnog instituta u Sarajevu*, u svom uvodnom dijelu donosi na neki način i valorizaciju arhivske i bibliotečne građe ove znanstvene ustanove, koja je u 42 godine svoga postojanja postala poznata i priznata među orijentalistima cijeloga svijeta. Rukopisna zbirka ovoga Instituta bila je jedna od najbogatijih na Balkanu. Od neprocjenjive vrijednosti za izučavanje povijesti pojedinih mjesta je i zbirka sidžila, kao i knjižnica s preko 10 000 naslova. Cijelo ovo bogatstvo, u kojem su uživale generacije i generacije znanstvenika i zaljubljenika u knjigu i pisanu riječ, nestalo je 17. svibnja 1992. godine. Stručnjaci procjenjuju da je sačuvano oko 1% fonda Instituta.

Zanimljivi su prilozi o životu i arhivskoj građi o Židovima u Bosni i Hercegovini, kao i o izbjeglicama Velike župe Vrhbosna 1942. godine.

Redovite rubrike Glasnika su *Prikazi i ocjene* i *Vijesti*, gdje je objavljeno i pismo podrške Hrvatskog državnog arhiva.

Erna Perak

Glasnik arhiva i Društva arhivskih radnika Bosne i Hercegovine, XXXIII/1994-95, Sarajevo 1995.

Društvo arhivskih radnika Bosne i Hercegovine izdalo je i drugi ratni dvobroj svoga glasnika. Stara koncepcija časopisa prepoznatljiva kroz stalne rubrike i očeki-